

Folket i Bild

Oberoende och utan
presstöds sedan 1972

KULTURFRONT

Nr 12 2020
75 kr

Skog eller bara massa träd

– vi djupdyker in bland granarna och ser
efter hur skogen egentligen mår

KVINNOMORDEN I MEXICO

Konstnärskollektivet som
protesterar och informerar

PÅ BESÖK I LIU LIN

Byns invånare mindes
Jan Myrdal och Gun Kessle

NYSKRIVEN NOVELL

Miriam och Anna – en
berättelse om äldreården

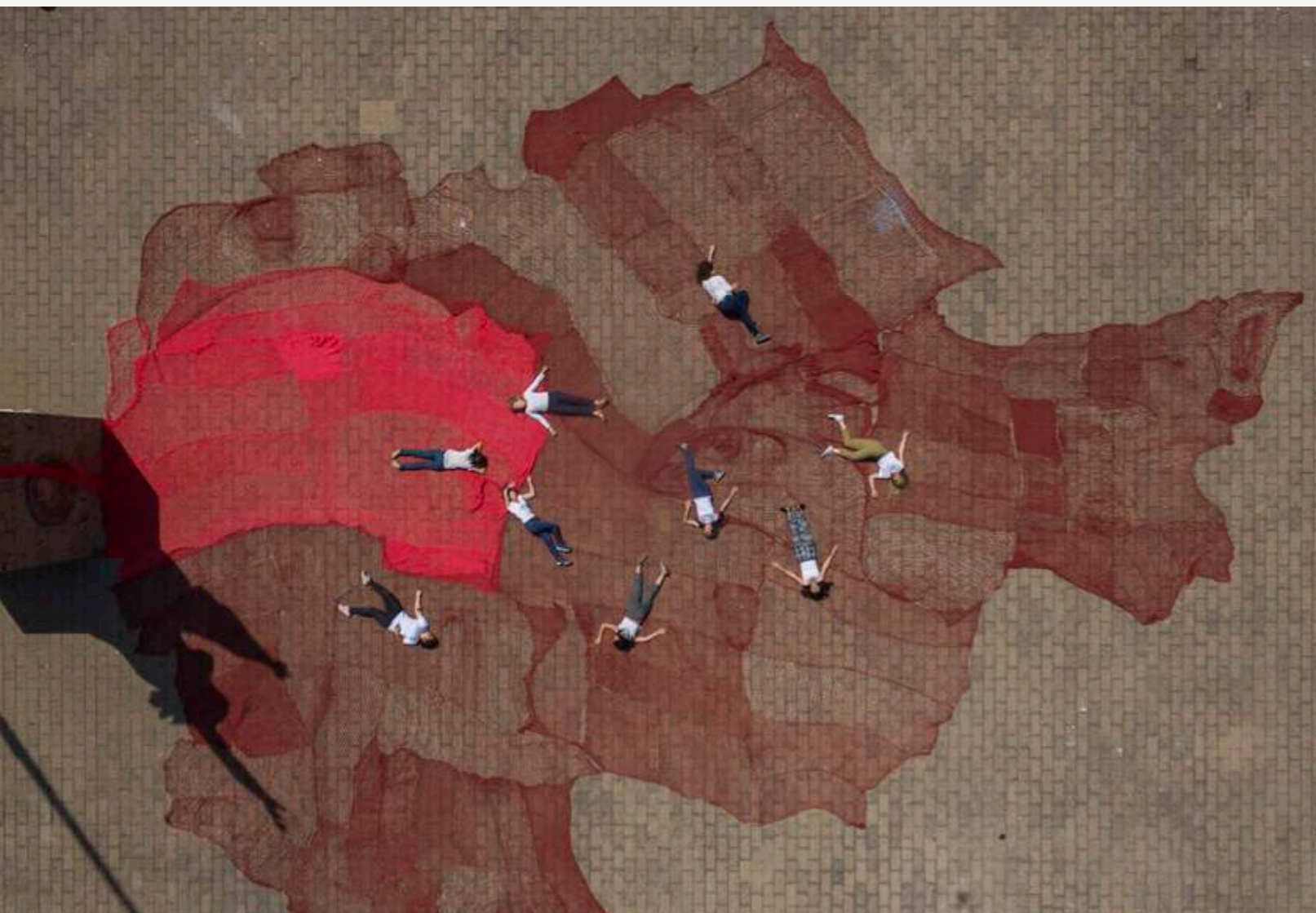
Foto: Luis Hernández

Våld mot kvinnor:

Kvinnomord och människor som försvinner är två problem i dagens Mexiko. I Guadalajara, landets näst största stad och huvudstad i delstaten Jalisco, har aktivistgruppen **Colectiva Hilos** bildats för att fördöma dessa allvarliga brott. Medlemmar är kvinnor, konstnärer, men kollektivet har inte sådana begränsningar i princip. Även män och andra är välkomna. Det spanska ordet "hilo" betyder garn eller tråd.

Kollektivet som protesterar mot övergrepp i Mexico

Text: Maj Lindström

Innan avmarschen bredds hela nätet ut på Plaza de la República, nedanför statyn Madre Patria. Nästan 150 personer hade virkat "Sangre de mi Sangre" (Mitt blods blod). Foto: Álvaro Argüelles.

En av aktivisterna i *Colectiva Hilos* är fotografen Maj Lindström som är född och uppvuxen i Västerhaninge, söder om Stockholm. Hon är fotoutbildad i Barcelona och har nu bott i Guadalajara i snart 18 år. Här ställer hon frågor och övriga i kollektivet svarar.

Vad är Colectiva Hilos?

– Det är konstnärer och människor från andra yrkesgrupper som gått samman för att med olika textila verk belysa och protestera mot sociala orättvisor och övergrepp.

Vilka ingår i La Colectiva?

– Konstnärer, en fotograf, kulturarbetare, psykologer, sociologer och formgivare: Laura Garza, Florencia Guillén, Maj Lindström, Mariana Jiménez, María Álvarez, Isabel López, Margarita Rodríguez, Alejandra Ruiz Rincón och Claudia Rodríguez.

Hur startade det och varifrån kommer namnet?

– Det startade för två år sedan, 2018, när företaget Plásticos Toyo Kasei skänkte Claudia Rodríguez en halv container med jutegarn. Claudia, som redan tidigare hade genomfört projektet "den nya generationens gemenskapskonst i offentligheten", var intresserad av att fortsätta med den sortens konstnärliga samarbetsprojekt och ville hitta ett sätt att dra nytta av gåvan. Hon bjöd därför in en rad konstnärer och tillsammans startade de den här gruppen. Så anslöt sig även två sociologer, en kulturordnare, en fotograf, en psykolog och två formgivare, vilket i hög grad berikade arbetet.

Hur har kollektivet utvecklats?

– Det utvecklas och förändras hela tiden. Från början hette det grammatiskt korrekt *Colectivo Hilos*, inte den feminina formen *Colectiva*. Namnbytet skedde när det stod klart att

På väg med den virkade blodfläcken "Sangre de mi sangre" mot De försvunnas rondell med något hundratal deltagare. Dagen efter, internationella kvinnodagen 8 mars, genomfördes en av de största demonstrationerna någonsin i Jalisco. 35 000 kvinnor deltog. Temat var då till stor del feminicidios (hatbrottet kvinnomord) och desapariciones (de försvunna är dödade, om de alls återfinns). Foto: Luis Hernández.

En överblick av torget och statyn. Foto: Álvaro Argüelles

Nabi Orozco var en av de få män som virkade. Foto: Maj Lindström.

kollektivet identifierade sig som "kvinnligt". Från början var det inte givet att alla medlemmar skulle vara kvinnor, det bara blev så. Det började med fria och spontana aktioner med garn. De gick ut på att surra fast eller knyta samman föremål och sedan enskilda och grupper. Därav uppstod bildserien *Apegos* eftersom vi surrade fast människor vid deras apegos (intresse, laster); en tryckare bands vid en tryckpress, cigaretter surrades fast på rökare.

– Vi diskuterade nya serier med garnet och kom fram till en som vi kom att kalla "Trådar som rör oss", där vi använder garnet för att förmedla politiska budskap. Och vi genomför en mängd spontana aktioner i köpcentrum, på mässor och i museer där vi ifrågasätter gränser och möjligheter för konsten.

– Några av kollektivets medlemmar har varit tvungna att pausa sitt deltagande då de har svårt att hinna med på grund av barn eller arbete. Andra har anslutit sig och tillsammans

”Från början var det inte givet att alla medlemmar skulle vara kvinnor,

Foto: Maj Lindström

det bara blev så. Det började med fria och spontana aktioner med garn.”

Reportaget fortsätter på nästa uppslag

”

Vi kallar detta femenicidios – att kvinnor mördas av kvinnohat; det är inte kvinnomord av andra skäl. Sangre de mi Sangre, ungefär ”blod av mitt blod”, var ett virkningsprojekt med ett kollektivt skapat nät i protest mot femenicidios.”

Bryan Estrada Rodriguez, 23 år, är en av de försvunna. Hans yngre bror och hela familjen deltog i manifestationen. Foto: Luis Hernández.

har vi valt nya vägar. Dessutom har den mexikanska verkligheten ställt oss inför händelser som, även om de inte är nya, blivit extremt viktiga för våra aktioner.

Vilket är ert viktigaste projekt och varför?

– Ett av våra viktigaste projekt har varit *Sangre de mi Sangre* som har sin grund i det ökande antalet kvinnomord och försvinnanden i Jalisco. Vi kallar detta *femenicidio* – att kvinnor mördas av kvinnohat; det är inte kvinnomord av andra skäl. Sangre de mi Sangre, ungefär ”blod av mitt blod”, var ett virkningsprojekt med ett kollektivt skapat nät i protest mot femenicidios.

– Genom våra sociala nätverk bjöd vi in människor att komma till Parque Rojo i Guadalajara på söndagar för att virka tillsammans med oss. Folk kom men en del virkade i hemmet. Var och en fick ett kilo rött jutegarn och alla skulle virka ett stycke som var en meter brett eller mer om garnet räckte. Över 100 personer deltog och slutresultatet efter att vi monterat ihop allas bidrag blev ett 12 x 20 meter stort nät. Det symboliserade blodet i femenicidio.

– Den 7 mars i år bjöd vi in alla som deltagit plus andra intresserade till knutpunkten Plaza de la República, där vi bredde ut nätet på torget nedanför statyn Madre Patria (mot-svarighet till svenska Moder Svea). Vid monumentet genomförde deltagarna en sorgeritual, läste dikter, sjöng och spelade gitarr. Efter detta möte tågade vi på huvudgatan Avenida Chapultepec till Glorieta de los Desaparecidos (”de försvunnas rondell” som officiellt heter Glorieta Niños Heroes, men som i folkmun fick det nya, icke-genusbestämda namnet med ”x” i stället för ”o” eller ”a”). Med i tåget gick bland andra anhöriga till försvunna människor.

Hur arbetar kollektivet?

– Vi brukar sammanställa våra idéer och diskuterar dem fritt. Vi är inte alltid överens, men de olika åsikterna gör diskussionen mer

intressant och givande. I och med att vi i kollektivet är människor med olika yrken och jobb finns alltid erfarenheter och åsikter att dra nytta av. Vi hör vad andra tycker utan att framhäva oss själva; detta har fungerat bra. Samma gäller för aktiviteterna. Alla kan kanske inte delta, eller vill. Därför delar vi upp arbetet, det räknar alla i kollektivet med.

Hur har pandemin påverkat era aktioner?

– Den har påverkat oss mycket. Med Sangre de mi Sangre-aktionen den 7 mars nådde vi ut till många människor, framför allt kvinnor som ville stödja oss och visa sin solidaritet. Dagen efter, 8 mars, genomfördes en av de största demonstrationerna någonsin i Jalisco, 35 000. Det var en enorm kör av röster mot femenicidios och försvinnandena i vår delstat. Men allt detta stoppades tvärt av pandemin och många kvinnor tvingades stanna inom hemmets väggar, tillsammans med sin förövare.

– Av den anledningen, och för att ge projektet Sangre de mi Sangre en uppföljning, bestämde vi oss för att spela in en ljudlös video för internet – ljudlös för att drabbade kvinnor i isolering ska kunna spela den utan att deras förövare hör det: ”Vi är många och vi finns nära”. Där ger vi verktyg och stöd till utsatta kvinnor genom att förmedla information, till exempel från el Directorio de los Centros de Justicia para las mujeres (ledning för kommunala och civila kvinnorrättscentrum som fungerar under coronanödläget).

– Videon blev viral; mellan den 3 och den 27 april hade den 1 068 175 visningar, fick 166 987 likes, delades 20 670 gånger och vidareutvecklades med egna telefonnummer 57 gånger för olika platser i landet, som Torreón, Puebla, Chihuahua, Guanajuato, Estado de México, Sonora och i andra länder, som Argentina, Spanien, Sverige och Chile för att hjälpa kvinnor i nöd, var än de kunde tänkas befinna sig. Detta enorma gensvar tydliggjorde avsaknaden av stöd och information från statens sida när det gäller våld mot kvinnor och

”

Vi är inte alltid överens, men de olika åsikterna gör diskussionen mer intressant och givande. I och med att vi i kollektivet är människor med olika yrken och jobb finns alltid erfarenheter och åsikter att dra nytta av.”

Mariana Giménez, en av medlemmarna i Colectiva Hilos.
Foto: Maj Lindström.

framförallt avslöjade det en djup brist på förtroende för statliga organ trots att det finns bra lagar. Å andra sidan har den här coronakrisen visat hur viktiga de sociala nätverken är, och att de är starkare än de offentliga fackorganen.

Vilka projekt har ni nu?

– Vi har just ställt ut virkningen *Sangre de mi Sangre* på en nutidsfestival i staden Leon och kommer att fortsätta med projektet. Just nu inleder vi samarbete i andra städer och delstater och ska virka med organisationer av familjemedlemmar till försvunna och mördade kvinnor.

I vår stad deltar vi nu i en kollektiv utställning med 25 andra konstnärer, temat är våld mot kvinnor som är coronaisolerade i hemmet. I december är vi inbjudna att göra en performance på ett museum i Guadalajara på en annan gemensamhetsutställning om migration och mänskliga rättigheter, Tierras Prometidas.

I vår performance kommer vi att hissa konstnären Ai Wei Weis flagga *Fly the Flag*. ●

Skribenten

Maj Lindström, fotograf i Guadalajara sedan snart 18 år. Har medverkat i FiB/K flera gånger.

Virningen *Sangre de mi Sangre* ställdes nyligen ut på en nutidsfestival i staden Leon.
Foto: Hiram Constantino.

”

Detta enorma gensvar tydliggjorde avsaknaden av stöd och information från statens sida när det gäller våld mot kvinnor och framförallt avslöjade det en djup brist på förtroende för statliga organ trots att det finns bra lagar.”

FAKTA:

I Mexiko mördades 1295 kvinnor (femicidios och avsiktliga mord) från januari till april 2020. 2019 var de 1189 och 2018 1138. Således en avsevärd ökning, enligt Sistema Nacional de Seguridad Pública.

Den ljudlösa filmen "Vi är många och vi finns nära" som kollektivet gjort för att informera om våld mot kvinnor och vad den som är utsatt kan göra blev viral. **Se den här:** <https://www.zonadocs.mx/2020/06/17/somos-muchas-y-estamos-cerca/>